

NARODNA

Letnik III
Štev. 13Uredništvo in upravnništvo Ptuj, Panonska ulica 5.
Rokopisi se ne vračajo
Letna predplačnina znaša Din 28.—. Ček, račun 16.089

PTUJ, dne 9. aprila 1932

Cena oglasov: Po ceniku odn. po dogovoru.
Cena malim oglasom: Vsaka beseda Din 1.— in —50.
Večkratne objave po dogovoru.

Premisljaj ta teden
globokost in resničnost sle-
dečih rekov, citatov in gesel:
„Kdor zaničuje se sam, podlaga
je tujtovi peti.“
„Sloga jači, nesloga tlači.“
„Odprti srce, odprti roke, otiraj
bratovske solze!“
„Ni vse zlato, kar se svetli!“
„Svoji k svojim!“
„Kmet je stebel države.“
„Vera v Boga in narodna sloga!“

Oni, ki krizo delajo, a je sami ne občutijo.

Časopisje celega sveta se bavi s kri-
zo; gospodarski modreci in politični
žreci sestavljajo recepte proti tej vlaču-
gi, ki je nezakonski otrok napuha in se-
bičnosti. Tudi mi smo marsikaj napisali
o podvigih te prešmentane krize, ki nas
grize od vseh strani, ali vse to ne zale-
že mnogo! Zdravnik, ki leči jetičnega
bolnika, mu ne bo odrezal noge; čev-
ljar ne bo mogel napraviti modnih hlač;
učitelj se ni učil krpati čevljev; du-
hovnik se ne razume na stroje — itd.
Kakor „strokovnjak“, ki je po cigano-
vem vzgledu „kravo s svedrom drl“ re-
šujejo naši gospodarski modrijani pro-
blem pobijanja krize v tako bogati
državi, ki ima vse predpogoje, da po-
stane — druga Švica. — Imeli smo žit-
ni režim, o katerem nismo smeli pisa-
ti. Sedaj ga ni! Bridke skušnje so izsi-
lile likvidacijo te ustanove. Imeli smo
davke, katere so končno morali ukiniti;
imamo dolgov, na katerih plačilo se
bo moralo čakati vsaj do prihod-
nje žetve; dobili smo inozemska na-
očila, katera smo „morali“ odkloniti —
in še mnogo tega! —

Sedaj pa se ozrimo prav radikalno
na one elemente, ki krizo delajo, a je
sami ne občutijo! —

Najprej pa nekaj nasvetov iz vrst na-
ših naročnikov, ki menijo, da je mogo-
če krizi hitro zadati smrtni udarec.

Čujmo! —

Najprej je treba dvigniti kupno moč
kmeta, kmetkega in industrijskega pro-
letarijata sploh. Zvišanje delavskih plač
in znižanje tržnih cen — je takorekoč
eno vprašanje! Zakon o pobijanju dra-
ginje je sicer izdelan prav idealno, a bi
moral že pred 3 leti biti pravomočen. —
Z zmanjšanjem delovnih ur bi se občut-
no omejila brezposelnost in domača
industrija bi dobila dobre trgovske zve-
že. — Sebičnost napuhjenih koristo-
lovcev ne dopušča znižanja obrestnih
mer, niti se ne ozira na potrebe kmeta,
obrtnika in delavca. — Tu je treba moč-
ne roke ali pa bajonetov, ki bi nekaj
zalegli! —

Poglejmo dobičke velikih podjet-
ij. PAB (privil. agrarna banka) izka-
zuje pri glavnici 700 milijonov dinarjev
45 milijonov dobička. —

Sladkorna tovarna v Velikem Beč-
kereku ima pri 33 milijonih obratne glav-
nice kljub krizi blizu 18 milijonov do-
bička. A cene sladkorju?

Zopet drug zavod v državi je od
glavnice 40 milijonov dinarjev napravil
6 in pol milijona dinarjev čistega do-
bička. — Prekosila je ta zavod Srbska
banka, ki je pri kapitalu 40 in pol mi-
ljona „zaradila“ samo — 9 in pol mi-
ljona dinarjev! ..

Našteli bi še lahko več takih pri-
merov za cel leksikon. Seveda je „kri-
za“ cenjen plašč za — dolžnosti napram
javnosti.

Og. ravnatelji takih podjetij dobi-
vajo honorarje po Din 15 do 20.000 me-
sečno, dočim podrejeni ne prejema-
jo niti 5 odst. teh premij! Imamo sluča-
je, da je tak „rentnik“ celo — inozemec,
ki ne razume našega jezika a je vsled
naše mehkužne miselnosti kljub praz-
noti svoje glave postal pri nas „nena-
domestljiv“.

Taki ljudje ne poznajo krize, ker
so v svojem napuhu in sebičnosti di-
rektni povzročitelji krize ter njeni pos-
pešitelji. Ti tipi so najogabnejši pospe-
ševalci krize, katero podnetujejo s
svojo verižniško miselnostjo.

Odredi se naj po pazljivi presoji
vseh računskih zaključkov oddaja pre-
moženja vseh, ki prekomerno zaslu-
žijo. Odtegljaj bi ne smel biti manjši
od ene tretjine! Razni banketni patri-
joti bi ob takim ukrepu koj pokazali
svojo pravo barvo. In tisti lopovi, ki
so naš denar znosili v tujino? Kazno-
vati jih je treba kakor največje zločin-
ce po posebnem zakonu za zaščito go-
spodarskih interesov države s tem, da
bi se takim premoženje kratkomalo za-
plenilo. —

Resen čas zahteva energičnih mož,
ki si upajo s prav radikalnimi odred-
bami na dan.

Pozno je sicer, a še je čas, da se
marsikaj zamujenega popravi.

„Križa“ bo sama od sebe poginila,
kadar bodo čuvarji državnega reda in
gospodarstva storili vse, da bo slednji
državljan imel svojemu družabnemu
položaju primerne dohodke in ne e-
den trikrat preveč in drugi petkrat pre-
malo! — Odprite oči! —

♦♦♦♦♦

Sem poravnal naročnino? Naročajte „Narodno Slogo“!

Obveznost najemninskih pogodb in potrdil o plačani najemnini ter raz- veljavljenje taksnih oprostitev.

Zakon o spremembah in dopolni-
tvah zakona o taksah, ki stopi v veljavo
1. aprila, vsebuje med drugim sledeče
določbe:

Uvede se obvezna raba potrdil za
sprejemanje zakupnine za stanovanja
in lokale; razen tega se z zakonom
določijo obvezne pogodbe o zakupu
stanovanj in lokalov. Potrdila in po-
godbe bodo monopolizirani obrazci z
vtisnjeno takso in potrebnim besedilom,
ki ga bodo pogodbeniki sami izpolnili,
dobili pa jih bodo pri vseh prodajal-
cih tobaka in taksnih znamk.

Od 1. aprila dalje so vsi lastniki
stavnj dolžni izdajati potrdila na teh
monopoliziranih obrazcih in napraviti
pogodbe za nove zakupe. Prav tako
se morajo za stare zakupe napraviti
pogodbe najkasneje do 1. julija. Zakon
določa za kršenje teh predpisov kazni
za lastnike stanovanj.

Za pogodbe o zakupu hiš, stanovanj
in lokalov se plača taksa na podlagi
letne zakupnine, in sicer od 2401 do
3600 Din 10 Din; nad 3600 Din do
6000 Din 20 Din; nad 6000 do 10.000
Din 30 Din; nad 10.000 do 20.000 Din
50; nad 20.000 do 30.000 Din 100 Din;
nad 30.000 do 50.000 Din 200 Din;
nad to vsoto pa za vsakih nadaljnjih
100 Din še pol odstotka.

Za potrdila o prejeti zakupnini in
najemnini za stanovanja in lokale se
plača do 1000 Din 2 Din; od 1000 do
2000 Din 5 Din, od 2000 do 3000 Din

10 Din nad to vsoto pa za vsakih 100
Din 0.25 Din

Lastniki stanovanj so dolžni izdati
potrdila, sicer se kaznujejo z globo
z 20 do 200 Din

Vse oprostitev od taks po prejšnjem
zakonu o taksah, ki so jih bila de-
ležna razna humanitarna društva za
zabavne prireditve, se z novim zaka-
nom o taksah ukinejo in morajo od
1. aprila dalje plačati takso. Vstopnice
za vse prireditve morajo biti državne-
ga izdaja in se dobe pri pristojnih
davčnih upravah; taksa in stroški za
njih izdelavo se morajo plačati vnaprej.

Denarni zavodi se morajo posluževati
monopoliziranih računov, ki se
dobe v vsaki prodajalni tobaka in taks-
nih znamk z vtisnjeno takso za 1 Din.

Vsi motocikli s prikolico ali brez nje
morajo plačati takso po svoji teži.
Lastniki morajo prijaviti svoja ko-
lesa najdalje do 1. maja upravni oblasti,
da se ugotovi teža in na podlagi tega
taksa. Vsa ostala motorna vozila, ki pri-
dejo v promet po 1. aprilu, se mora-
jo v roku 10 dni prijaviti upravni obla-
sti in plačati zanje taksa po teži.

Določbe o trošarinah pa bomo
objavili naknadno, čim izide tozadevni
pravilnik zakona o ukinitvi trošarin.
Zadeva je še zelo sporna, ker so malo-
dane vsi prizadeti predplačali velike
zneske, za katere povračilo morajo vla-
gati posebne prošnje. — Več o ukinit-
vi trošarin pišemo pod rubriko „Go-
spodarski vestnik“. —

♦♦♦♦♦

Vzgoja in izobraževanje mla- dine pri Sv. Marku niže Ptujja.

Dne 20. marca sta imeli kmetško
in gospodinjstvo-nadaljevalna šola pri
Sv. Marku svoj zaključek. Kmetško-na-
daljevalna šola deluje že dve leti ter
je imela v dveh letnikih 76 gojencev.
Letos je dokončalo drugi letnik 56
fantov. Gospodinjstvo-nadaljevalna šo-
la je bila ustanovljena lanske jesen. O-
biskovalo jo je 14 deklet iz Bukovec
in Stojnc. Ker šolsko poslopje pri Sv.
Marku nima primernih prostorov za
gospodinjstvo-nadaljevalno šolo se je
letos nastanila v Bukoveh. Tako bo
potovala vsako leto od vasi do vasi
šolskega okoliša Sv. Marko, ki obse-
ga 6 velikih političnih občin.

Obe šoli sta delovali roko v roki.
Cilj jima je bil, vzgojiti in izobraziti fan-
te in dekleta v dobre gospodarje in go-
spodinje. Vodstvu obeh šol stremita za
tem, da se poskuša tudi vse tiste nauke,

ki jih podajata v šoli organizirano iz-
vesti. Da si mladina razširi svoje ob-
zorje in da vidi kako je gospodarstvo
urejeno po drugih krajih so si gojenci
že dvakrat ogledali ljubljanski veles-
ejm, kmetijsko šolo pri Sv. Juriju ob
juž. žel., banovinske trsnice in dreves-
nice pri Kapeli, so dvakrat obiskali
vzorno posestvo pokojnega Škrleca v
Vičancih, si ogledali selekcionirano
živinorejo pri g. Janžekoviču v Ster-
jancih, posetili higijsko in sadno raz-
stavo v Ptujju, prisostvovali številnim
skioptičnim predavanjem v Ptujju, ki so
jih priredile razne korporacije itd.

Da med gojenci goji zadružni čut
in čut samopomoči, je kmetško-nadalje-
valna šola organizirala drevesnico. Lan-
sko leto je nasadila in cepila okoli 1000
divjakov. Gojenci so pozimi sami rego-
lali svet, spomladi pa posadili dreves-